

Comunicació

Johnny Depp en un misteri de Reverte

L'actor és el protagonista de la pel·lícula 'La novena porta' (TV3), que va dirigir Roman Polanski

'El documental' (33) emet aquesta nit el reportatge 'Terra Lliure, punt final', en què es ressegueix la història de l'organització armada

Relat desapassionat d'una lluita estèril

Òscar Montferrer
BARCELONA

"No té una tesi ni té una conclusió, perquè l'objectiu del reportatge és documentar periodísticament la història de l'organització. Incomprendiblement, no s'ha explicat mai fins ara en l'àmbit de l'audiovisual". El periodista David Bassa explica així el reportatge *Terra Lliure, punt final*, que s'emet aquesta nit en el programa *El documental* (33).

El reportatge explica la història de Terra Lliure a partir d'un criteri estrictament cronològic. Vist el que s'hi explica, aquesta és una decisió sàvia: el procés de formació de l'organització armada, que és el fruit d'un seguit d'escissions de formacions polítiques, i el seu peculiar desenvolupament vital —creació, accions, crisis i dissolució— no és gens lineal. Per això, explicar-ne la història en funció del pas del temps és la manera més didàctica de fer la narració sense confondre el telespectador.

El reportatge s'alimenta de material d'arxiu —provinent dels fons de Televisió de Catalunya, Euskal Telebista, Televisió Espanyola— i de material d'hemeroteca. Aquestes aportacions, que mostren una societat catalana sensibilitzada i combativa que ja només existeix en la memòria dels que en van formar part, es complementen amb les intervencions de les 26 persones que s'han entrevistat.

Convèncer, el més dur

Bassa explica que, a l'hora de la veritat, el més complex del procés d'elaboració de *Terra Lliure, punt final* ha estat convèncer aquestes 26 persones de la necessitat de posar-se davant les càmeres.

Bassa és conscient que aquestes reticències tenen

El reportatge d'"El documental" repassa els postulats i la lluita armada que va propugnar el grup armat Terra Lliure i la seva relació amb la part de la societat que li va donar suport i amb la que se'n va desmarcar o la va combatre ■ TVC

'Terra Lliure, punt final' documenta els contactes amb ETA i els intercanvis d'armes

a veure amb el fet que "la vida d'aquestes persones ha canviat molt" i, en el cas del president Pujol i del jutge Garzón, amb el fet que "mai no n'han volgut parlar".

El periodista no amaga que al reportatge hi ha absències indesitjades.

Una és la de Federico Jiménez Losantos, que va ser retingut i tirotejat per membres d'un escamot de

Terra Lliure, que no ha volgut col·laborar amb el programa de cap de les maneres.

Terra Lliure, punt final, que és una coproducció de Batabat, Zeba Produccions i Televisió de Catalunya (TVC), du a la pantalla imatges inèdites en què es documenten els contactes amb ETA, els intercanvis d'armes i els entrenaments

i fa referència també a les morts dels activistes de l'organització i als debats interns que van sotraguejar significativament la seva existència.

Bassa admet, d'altra banda, que un dels efectes no buscats de *Terra Lliure, punt final* "i que pot impactar l'audiència" és comprovar "la força de l'independentisme als 80". ■

La mirada

Eva Forn

evafor@gmail.com

De carrer

La setmana passada parlàvem de la paradoxal necessitat que tenim de notícies locals en un món virtual, amb informacions des de qualsevol racó del planeta i a l'abast.

Callejeros (Cuatro) és un bon producte no només tenint en compte aquesta proximitat, sinó perquè està parit sota la definició de periodisme pur i dur, i per tant una de les raons que justifiquen l'existència del mitjà televisiu. Segons la definició del diccionari, *callejero* és "amigo de callejear" (en la traducció catalana, *rondaire* o *de carrer*). Per tant, aquella persona que li agrada trepitjar asfalt, ciment, terra, o el que sigui, amb l'objectiu d'interactuar amb la gent i

S'acosta als retrats de personatges que fa la literatura

saber, per aprendre, per absorbir altres realitats, molt més enllà de la pura morbositat i safareig.

I així és com es defineix aquest producte que s'apropa a la humanitat, descrivint-la, sigui quina sigui la seva circumstància, pobres i rics, joves i vells. S'acosta als retrats de personatges que en fa la literatura. Penso en Josep Pla i en Francesc Pujols i en Dorothy Parker, en la seva crítica àcida de la societat nord-americana de principis de segle XX. Ells tres, a més, feien servir la ironia per emfasitzar el que volien explicar. I *Callejeros*, quan la situació ho permet, i sense perdre mai el respecte a favor de la porqueria, també la fa servir.

De carrer som tots, i aquest programa ens mostra tal com som. Dels més impactants que he vist, un de pisos ocupats per gent gran en unes condicions insostenibles d'higiene i de seguretat. Poca poesia, molta realitat i sobretot incòmoda proximitat.